

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminét'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu întregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuati'a Redactorului:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dinti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pest'a, 28 fauru
11 martiu, 1868.

In cas'a reprezentantiloru senatului imp. d'in Vien'a la ordenea d'leii sunt doue obiepte, unulu pen-
tru incuviintiarea unei anticipatiuni de 350 de mii
fl. pentru Galicia, si altulu continuarea desbateriloru
asupr'a desfiintari legii usurarie. Inse opiniunea
publica se ocupa mai numai de proieptulu financia-
riu alu dlui dr. Brestel. Capitalistii straini, in a caroru
mani se afla mai tote hartiele austriace, incepu a mur-
murà, decandu au apacatu veste de planulu dlui mini-
stru de finacie. „Pester Lloyd“ aude crescandu erb'a si
in Ungaria, pentru cà in cercurile financiaie s'ar fi
respanditu faim'a cà si d. Lónyai tientesce a pune
asemenea contributiune pre capitaluri si a urcà con-
tributiunea de la venituri, precum si tapsale de la
prioritãtele ambeloru societãti de actiuni in Ungaria.
Proieptulu ar fi si gat'a, d. Lónyai accepta numai
deschiderea siedintieloru dietale, pentru a-lu propune.
„P. Lloyd“ nu crele totu-si cà d. Lónyai sê aiba cu-
getulu de a sugrumà inca d'intru inceputu bunastara
economica a tierei, ce numai acù incepe a luà ore-
si-care sboru.

Corpulu legelativu alu Franciei n'au inchiatu
inca desbaterile a supr'a legii de pressa. Articulu
12. alu legii, prin carele pedepseloru prescrie pen-
tru anumite delipte, erà sê se mai adauga si suspensi-
unea facultativa si timpuraria a drepturiloru electorali,
au fostu vlu combatutu de opusetiune, si in urma
respinsu cu 134 voturi, contra 72. Acestu-a e singu-
rulu actu de liberalitate alu majoritãtii d'in câte po-
turamu inregistrà pana acum sub decursulu inde-
lungatelu desbateri a supr'a legii de pressa.

Tote faimele nascocite cu ocaziunea caletoriei
principelui Napoleonu, se reducu acum numai la
unã, carea se pretinde a fi positiva, si anume cà
principele celu rosiiu, precum lu-numesce press'a
europena, ar fi avutu missiunea de a abate curtea de
Berolinu de la aliantia cu Muscalulu si de a o cas-
sigà pentru politic'a apusena, carea ar luà sarcin'a
cea grea de a mai tienè in vietia pre prietinelu Tur-
cu, cu felurite doforie si descantece francesci napo-
leonice. Contra vim mortis non est medicamen in
hortis. — In càtu va fi reusitu principele rosioru,
nu se scie, atãt'a inse scimu d'in impartesirile ce ni
vinu de la Berolinu, cà principele va plecà de a dre-
ptulu la Paris, si nu se va abate pre la curtea de
Vien'a, precum se vorbià mai nainte. Acum omenii
se intreba „Este prietenia intre Austria si Franci'a
atãtu de grosa si grasa, càtu nu mai are trebuintia
de inverosietura mai tare, sêu cà imperatul Napo-
leonu preferesce aliantia potintei Prussie, aliantiei
slabanogei si desbinatei Austrie? Lasãmu cetitoriloru
nostri ca sê gacesca ceea ce este mai probabili.

Ministeriulu turcescu s'au schimbatu era. Mid-
hatu pasia e numitu presielinte alu consiliulu de
statu, Mantazu ministru de justitia, Agatonu ministru
alu lucrãriloru publice, — acesti doi, dupa numele
loru ni se paru a fi crestini. Safetu ministru alu inve-
tiamentulu publicu, Cabuli, alu comerciulu, Cherid-
du efendi, Efchiatu si Chiamitu sunt numiti ministri
fãra portufoiu. Sabri pasia e numitu guvernatoru
alu Bulgariei. Informatiunile lipsescu pentru a pri-
cepe insemnetatea acestei reorganizatiuni moderne,
vom vedè acu-si daca si spiretulu ce o derege va fi
asemene alu civilizatiunii moderne. Turculu face ca
celu ce e in periclu de a se inneçà, se apuca si de
unu firu de paiu, sêu de — briciu.

Diet'a Ungariei.

In nrii I—31 ai diurnalulu nostru dederamu
una scurta socota despre activitatea dietei Ungariei,
de la intrunirea ei (14 dec. 1865) pana la intrerum-
perea lucrãriloru ei intemplata in 30. dec. 1867. Da-

ca in decursulu acestoru impartesiri n'am potutu are-
tã publiculu decâtu mai multu numai desbateri de
verificãri, esmitere de felu de felu de comisiuni, bu-
gete etc., si prea putiene acte contribuitoie la ferici-
rea tierei, era de cele in favorea nostra chiaru ne-
ci unulu, vin'a nu este a nostra, ci a dietei ungu-
resci, carea inveluita cu enormele pregatiri de nunta,
apoi imbetata de solemnitàile cununiei ungurulu cu
nèmtiulu, si-a uitatu cà si noi suntemu aicia, si noi
traimu, cà si noi avem pretensiunile nostre si cà
dieta tierei are in letoriri si fatia cu noi. Ce-va bucu-
ria totu-si simtîmu candu privim la decursulu des-
bateriloru petrecute in diet'a Ungariei in cei doi ani
amintiti, si vedemu cà s'au aflatu si intre deputatii
nostri barbati, cari au coresponsu predeplinu inaltei
loru chiamãri, cari desoracandu-se de totu egoismu-
lu, si delaturandul interesele personali, au radiecatu
preste tote consideratiunile: binele comunu alu nati-
unei, au sbiciuitu nedreptatea si nedreptãtile ce ni
s'au facutu si au pretinsu cu graiu puternicu drep-
turile natiunei nostre.

Placè-ni-ar' s'o potemu acèst'a amintì ca regula
generale in privirea deputatiloru nostri, si numai
dup' ace'a sê venim, de sila, si la esceptiunile triste.
D'in nenorocire inse ne vedemu constrinsi a constatã,
cà in privintia deputatiloru nostri ace'a ce ar trebui
se fie regula generale este numai esceptiune, si ace'a
ce n'ar' trebui sê fie neci esceptiune, a devenitu re-
gula generale. D'in 22 deputati romani d'in Ungaria,
— tacemu despre cei d'in Transilvania, — abidè ve-
demu pre a patr'a parte la inaltimea missiunei sale!
er'celelalte pãrti sêu nu dederu neci unu semnu de
vietia, sêu daca dederu, faceã mai bine sê nu doe. Si
ca sê nu fimu rêu intielesi observãmu acù, cà de si
reprezentantia nostra n'are d'a se asemenà cu repre-
sentantia unguriloru in privintia nrului vorbitoriloru
n dieta, de si reprezentantia nostra ar'trebuì sê constee
totu d'in eroi anteluptatori, — noi totu-si n'am acceptatu
sê vorbesca toti in dieta, dara am acceptatu, au accepta-
tu natiunea cu totu dreptulu, ca toti sê merge pre o
cale, intr'o direptiune. Au facutu acèst'a prea putie-
ni, si de ace'a impleuirea detorintiei loru este ade-
verata virtute, pentru ace'a ei au meritatu recuno-
scintia natiunei, care li s'a aretatu si li se va aretã
totdeun'a, cà-ci „pueri ludentes rex eris aiunt si
recte facies“,—cu atãtu mai virtosu va fi
recunoscatoria o natiune conscia de critic'a sa puse-
tiune si va pune cunun'a de lauri pre fruntea acelu-
ru fii ai sêi, cari au lucratu bine. — Daca in decursulu
sessiuniloru trecute am avutu putieni deputati de
acesti-a, noi rogãmu pre Dieu, ca redeschidendu-se
diet'a sê-i vedemu pre toti insufletiti de unulu si ace-
la-si simtiementu, sê-i velemu pre toti uniti in cu-
gete, punendul ùmeru la ùmeru intru rechiamara
rea drepturiloru natiunei nostre. Diet'a n'au facutu
pan'acuma nimic'a pentru noi. Acceptãmu de
la deputatii nostri sê se infatisieze cu totii si sê-si
aduca a minte cà natiunea li striga: „Acum ori nici
odata!“ Alegerile pentru sessiunea viitoria se voru
face inca in decursulu anulu acestui-a.

Cas'a reprezentantiloru Ungariei tienù asta-di
la 11 ore siedintia. Deputatii erà adunati in numeru
mai mare decâtu s'au acceptatu. D'intre ministri erà
de fatia numai Eötvös si Gorove. D'intre deputatii ro-
mani cei mai multi lipsescu inca. De altmintrea pana in
19 l. e. pre can lu au se reintorne delegatii d'in Vien'a,
de abidè se va luà la pertratere vre o cauza mai
momentosa, pana atunci credemu cà voru sôsì
cu totii. — Dupa ce Presielintele deschise siedintia
D. notariu P. Mihali cetì o multime de petitiuni so-
site la casa sub timpulu prorogrãrii, intre aceste atra-
sera atentiunea nostra doue petitiuni, cari ne intere-
scza mai de aproape, un'a subsemnata de neostenitii
starutori dd. Porciu, Busdugu, etc. in cestiunea
„Alpiloru (muntiloru) revindicati,“ cerendu
ca pretensiunile formulate si sentintia adusa pre cale
politica sub provisoriuulu si vointia absoluta Nãdasdy-
Reichensteiniana, sê se relege la calea legii. — Alt'a
a comunitãtii de Ocursiu (in comit. Biharia, cer-
culu Bclului) in contra' dominiulu episcopalu de
ritulu latinu d'in Oradea-Mare, in cestiunea urbariala.
Aceste, d'impreuna cu cele lalte tote se trecura
la comisiunea de petitiuni. Tragemu de acum
atentiunea deputatiloru romani, cari se afla in
acea comisiune, a supr'a ambeloru petitiuni, ca sê

apere interesele romaniloru respectivi, — sperãmu, cà
cu ocaziunea cetirei reportulu comisiunii se voru gasi
mai multi d'intre deputatii rom. cari voru redicã cuven-
tulu in ambele cestiuni. — D. G. Fabianu, reprezentante
alu comunitãtii cetatienesci de Aradu, recitã cam cu
anevoe o cuventare, prin carea starul a motivã petitiu-
nea alegatoriloru sêi, ce d'insulu o resume iu doue pun-
cte: 1) ca ostasii d'in provinciile coronci ung. sê jure
pre constitutiune, 2) ca sê se infintieze unu corpu de
armata de honved. Acèst'a inca se trecu la comisiu-
nea petitiunaria. In fine unu deputatu d'in comitatulu
Gömör debutã antãt'a-si data motivandu o petitiune
a alegatoriloru sêi in cestiunea unei linie de cale fe-
rata. D. deputatu starul cu multe arguminte a dovedì
cà linia numai in form'a literei X se pote construi
mai nimeritu. Acesta debutare verginala cas'a o as-
cultã cu ore-si care ilaritate. — Lipsindul alte obiepte,
presie lintele redicã siedintia d'echiarandu cà ciu a
celeii mai de aproape se va annunciã in modulu inda-
tenatu.

Senatulu imperialu.

Siedintia d'in 9 martiu. Dupa cetirea si auten-
ticarea protocolulu siedintiei d'in urma se impartasi-
escu scrisorile incurse. „Reuniunea popora a ger-
mana“ d'in Vien'a, reuniunea democratica „Fort-
schritt“, mai multi cetatiani si autori, si reuniunea
democratica „Union“ petitiunedia pentru straforma-
rea legii de prosa, stergerea timbrulu de gazete si a
cautiuniloru, eliberarea colportagiulu pentru pro-
duptele preseii, delaturarea censurãrii afiscloru si re-
visiunea §§. 6 si 30 a legii de reuniuni; mai multe
comune rutenesci petitiunedia pentru introducerea
limbei rutenesci in oficiu si scola.

Winterstein referesce in numele comisiunii bud-
getarie despre legea referitoria la anticipatiunea de
350,000 fl., ce aru fi sê se dec regatulu Galicia si
Lodomeria d'in caus'a fometei, ce domnesce in acele
tiere. — Legea acèst'a se primesce. Urmedia desba-
terea speciala despre stergerea legiloru de ujura, si
se primescu §§. 2, 3, 4 conformu propuneriloru co-
misiunii.

Delegatiunea ungresca.

In siedintia d'in 7 martiu se desbatu budgetulu
esterneloru pana in fine, si cu putiene modificatiuni
se primi in form'a propusa de comisiune. Dotatiu-
nea ambasadei Romane provocã, precum se si po-
teã asteptã, desbatere infocata. Arciepisopulu Haj-
nald aperã postulu cu energia, de-si se vedea a fi
retienutu prin ce-va reserva, rogandu-se, ca laturea
politica a acestei cestiuni sê se tiena mai cu sema
inaintea ochiloru, si se incercã a-si acoperi convin-
gere a clericale prin o captatiune d'intre cele mai
naive. Dieu, e lucru greu, a se tienè si de misera
plebs contribuens, precum se esprime arciepu-
pulu Hajnald, si a fi totodata si catolicu bunu. N'a
fostu in interesulu scaunulu ponteficalu, d'ice Haj-
nald, cà principele intieptu alu Austriei a infinti-
atu ambasadura acèst'a si o a dotatu cu venituri
corespondetorie, ci unu interesu puru austriacu-ma-
giaru l'a induplecatu la acèst'a. Si acestu interesu,
continuu elu, existe si asta-di ca-si mai nainte.

Dupa mai multi vorbitori luã cuventulu Colom.
Tisza, ca protestante, si dice, cà consciintia i este
curata cu privire la cestiunea acèst'a. Finesce apoi
dicendul cà este in interesulu Ungariei, a nu face
neci unu sacrificiu pentru manienerea dominatiunei
papei, si pentru aceea partinesce propunerea lui Simo-
nyi. Asisiderea Bónis.

Propunerea cade cu 35 voturi contra 23.

Urmeza „spesele extraordinarie.“ Se primescu
in intielesulu proiectulu. Asemene „Spesele consula-
teloru“ fãra vre-o desbatere. Ajutorarea Montenegri-
niloru“ inca se primi. Se incuviintã si subventiunea
Lloydulu austriacu.

In fine se cetì urmatoriulu respinsu la interpe-
latiunea delegatulu bar. Simonyi, relativa la a
doua asertiune a cancelariei centrali a ministeriu-
lui de esterne: Relatiunile de dreptu privatu,
cari se administrea prin a doua sectiune a can-
celariei centrali pentru cas'a domnitoria, sunt ur-
matoriele:

1) Sectiunea numita conduce cu ocaziunea ca-

satoriloru membriloru casei domnitorie contractele de casatoria, gătirea si ratificatiunea acelor.

2) In casulu, candu se marita archiducese si principese unguresci regesci si boeme cu principii straini, ea le mediu-locesce renunciările la tron.

3) In casuri de morte de a membriloru pre inaltei case domnitorie, ea procede in consuetu cu oficiulu intendantului supremu de curte;

4) Ea insciintieza curtile straine despre nascerile, sponsaliere, casetoriele si casurile de morte, ce se intempla la membrii casei domnitorie.

5) Ea gatesce respunsurile la notificatiunile so site la Majestatea sa d'in partea curtiloru straine.

6) Ea apera in strainetate pretensiunile si rechiamările curtii pre inalte si a le membriloru acelei-a.

Beust.

Siedinti'a d'in 9 martiu. Presiedinte: Somssich. Notariu: Rajner si Horváth. — D'intre ministrii fure de fatia: Andrásy, Lónyay si Festetics. — Delegatii nu s'au presintatu toti.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute, Csengery dechiara, că elu n'a vorbitu in siedinti'a de eri nici pro nici contra testului raportului despre ambasador'a romana, si a amendamentului lui Simonyi d'in motivu, că neci un'a nu corespunde cu parerile sale. Vorbitorulu si cei de o parere cu d'insulu si-voru susterne opiniunea mai târziu intr'unu votu separat.

Presiedintele areta, că bar. Albertu Liptay si comitele supremu Lud. Tisza i-au facutu de scire, că nu mai pota lua parte la desbaterile delegatiunei; celu d'antăiu fiindu bolnavu, ér' alu doilea d'in caus'a unoror afaceri urgente in comitatulu său. D'intre membrii suplenitori ar' urmă Nic. Ujfalussy si cte. M. Andrásy, inse si acesti-a suntu ocupati cu afaceri de a le comitatului. De unde presiedintele cere impoterirea delegatiunei: de a conchiamă pre membrii suplenitori, Kálnoky si Teleky. (Aprobare.)

Se mai cetesce inc'odata propunerea lui Csengery despre alegerea unui comitetu de 7 membri pentru formularea nunciărilor si apoi se procede la votu pentru acestu comitetu.

D'in 50 de voturi câte s'au datu, capetara Csengery si Lud. Horváth 49, Kerkápolyi si Ant. Zichy 43, bar. Sennyey 41, Pulszky 38, Rajner 35 de voturi. Se dechiara, că in siedinti'a de mane se va pertrată bugetulu militar, si cu acestea siedinti'a se inchia.

Dupa inchierea siedintiei bar. Sennyey ca presiedintele comisiunei de trei-dieci si-aretă dorinti'a de a se tienē sie lintia plenaria numai poimane, de ora ce comisiunea nu pote gati pana mane bugetulu militar si a intrerumpe lucrările in privinti'a acestui-a nu este neci unu castigu. Conformu acestei dorintie a presiedintelui urmatori'a siedintia publica se va tienē marti (10 l. c.) la 11 ore.

Siedinti'a de la 10 martiu se incepū pre la 11 $\frac{1}{4}$ ore. Pre banc'a guverniale: Festetics, Kuhn, Grivicie, Lonyay, capitanulu Kralitz, Andrásy, Beust si Falke.

Se cetesce protocolulu siedintiei trecute si se autentica.

Simonyi dechiara in privinti'a respunsului datu la interpelatiunea sa, că ministrulu nu pote procede decătu in inticlesulu III Art. de lege d'in 1867.

Adunarea accepteza acesta dechiariune si vre a se suscepe in protocolu. Notariulu Horváth cetesce apoi votulu separatu alu lui Csengery si consotiloru sēi in urmatorielle:

Suscriii dechiarămu, că noi nu poturamu votă pentru neci un'a d'in propunerile facute in privinti'a postului de ambasadura romana.

Contrapropunerea adeca sustienendu acestu postu contienū o demonstratiune, carea, dupa parerea nostra, n'o pota justifică interesele nostre.

De alta parte inse si formularea primita de majoritate s'ar' potē esplică ca demonstratiune, de-ora ce-de si recunosce că pentru venitoriu se pota face crutiări la acestu postu, — nu accepteza conclusulu delegatiunei senatului imperiale d'in motivu, că in impregiurările de fatia s'ar' vedē in acelu concludu una demonstratiune politica.

Observarea acēst'a usioru s'ar' potē precepe, ca si candu delegatiunea senatului imper. ar' vrē in impregiurările de fatia sē demonstreze, pro candu scrisorea comitiva a acestei onorab. Delegatiuni nu porta neci unu semnu de o atare intentiune.

Decursulu desbateriloru au aretatu, că n'a fostu ne'ntemeiata temerea nostra de a radică cestiunea subversanta la insemnetate politica, si că la motivarea acost'a in impregiurările de fatia se va vedē demonstratiune si in alta direptiune.

La aceste-a se adauge, că in decursulu desbaterii raportulu comisiunei bugetarie s'a consideratu ca votu de incredere.

Nu potemu sē nu dechiarămu, că noi aprobāmu procedur'a, care corca a urmă in relatiunile externe si interne politica' pazei si a sincerei complanări.

Primimu cu indestulire asecurarea domnului ministru alu esternoloru, că poterea monarchiei nu se va potē intre-

buintia spre alte scopuri, decătu precum pretindu interesele mai de aproape a le supusiloru imperatesci si regesci.

De altminte intimpināmu inca dechiariuni, cari in opusetiune cu asecurarea citata, s'ar potē esplică, că daca ne-ar' iertă situatiunea, in contra amicitiei exprimate facia cu Itali'a, ni-amu realiză simpatia nostra cătra afacerea curtii de Rom'a, inca si prin ajutoriu materiale.

Inse daca acēsta parte a politicei externe, in care jace fără indoieia cea mai mare dificultate transitoria, n'ar dovedi neci cea mai mica abatere de la directiunea principale, carei-a cu recunoscintia i-am datu insemnetatea sa, in casulu acestu-a n'amu potē recunosce, ca solvirea unui deregatoriu sēu a unui represintante strainu, sēu aprobarea sēu scaritiarea unei părți a desbaterii acelui-a, sē se considere ca unu votu de incredere.

Rangulu si person'a solului fără indoieia nu este lucru indiferente pentru curtea, la care acelu-a este acreditatu; rangulu si personalitatea asecuraza influinti'a statului, care tramita solulu. Inse noi, d'in partea nostra, nu cunoscemu neci unu esemplu, ca cutare potere straina sē fie fostu consideratu organizatiunea soliei acreditate la ea ca o demonstratiune, sēu că prin dotarea unei solie sē se fie inaltiatu sēu micioratu influinti'a a vre unui statu.

Fără de a voi a face neci demonstratiune, neci votu de incredere, fiindu că nu vedemu aci decătu o cestiune de bani, ne aflāmu indemnati a ne alatură la decisiunile delegatiunei senatului imperiale.

Subsemnati: Csengery, Horváth, Banó, Botka, Maniu, Balomiri, Hortelendy, Lator, Kálnoky.

Presied.: Acēsta dechiariatiune se va alatură la protocolu.

Antoniu Zichy se sente indemnatu a-si motivă si parerea sa, că cum s'a intemplatu, de elu a votatu contra stergerei.

Comisiunea de siepte, alesa in siedinti'a de domineca, a formulatu decisiunile a supr'a bugetului esternoloru, concepute prin delegatiune, ca sē le pota tramite delegatiunei senatului imperiale.

Notariulu Rajner cetesce elaboratulu. D'intr'acestu-a scotemu, că delegatiunea unguresca a stersu d'in bugetulu esternoloru 129,215 fl., era delegatiunea senat. imp. numai 85,899 fl.

Se trece apoi la desbaterea bugetului militar.

Kerkápolyi cetesce raportulu comisiunei bugetarie, notariulu Horváth alu minorității.

Dupa cetire Kerkápolyi luă cuventulu pentru a motivă.

Beusiu, 5 mart.

(Gimnastica, desemnu, pictura, musica vocale, si instrumentale, tipografia, limb'a franceza, limb'a italiana, Mor'a de Holodu, si inca ce cade d'in ceriu.)

In d'ilele lui Juniu 1863 era un'a diua frumoasa si senina; totu Beusiuulu, si mai alesu localulu curtii domnesei (eppale) si alu gimnasiului era intr'o miscare pitorēscă, unii d'in lingustre, alții d'in datena relicau corturi verdi, arcuiri triumfali, si aplicau la transparente, cari de cari cu inscriptiuni mai magulitorie s. c. l.; fiindu că atunci era sē intre pentru antăia data nou numitul episcopu oradanu S. S. parintele Ios. Popu-Selagianu in dominiulu episcopale de Beusiu.

Pre cându era se apuna sorele, sosesc si eroulu d'ilei; dupa bineventările indatinate, trasur'a se opresce in port'a curtii dominale; in momentu se fece lenisce adanea, pentru că momentulu era sē fia solenu; era sē bineventeze unu colegiu profesoralu nationalu pre noulu patronu alu gimnasiului — apoi se scie ce insemna la noi patronu? — cu unele ocazii ca aceste maretie vorbele sunt sacre, sunt programe, nu e dar mirare că ne inbuldiamu sē ascultāmu pre caruntulu directoru — in fruntea corpului, suptu arculu triumfalu cu inscriptiunea: „Hic ames diei pater.“ etc.

Vorbele sbora, d'ice latinulu, asiē a sboratu si vorbele de bineventare, precum si respunsulu datu d'iu memori'a nostra; tienemu inse in minte esenti'a lucrului, directorulu comandă gimnasiulu orfanitu d'in timpii lui Vulcanu fericitulu, in patronire; era noulu episcopu in respunsulu sēu bine acomodat. se intorce grandiosu cătra fruntariulu — d'in fatia alu institutului Vulcanianu si dice cu mandria (că-ci sē fia d'isu inre patru ochi, S. Sale parintelui episcopu nu istă reu a se mandri) ma intonă cu gravitate: „Neci eu nu voi fi mai micu de cătu Vulcanu.“ s. c. l., vorbele aceste solemne, pronunciate in ochii d'ileriloru institutului lui Vulcanu, langa altariulu lui Ddieu, sub ceriulu liberu, cu capulu desvelitu, cu crucea lui Cristu pre peptu, chiaru aretandu cu man'a drēpta — ca in semnu de juramentu — cătra literelle aurite de pre fruntariulu JVVENVTI. HVIVS. PROVINCLAE. etc. Credemu că acesta scēna maretia este viua in memori'a parintelui episcopu, precum e intru a nostra, si că S. Sa se semte oblegatu in consciintia, pentru că abstragandu de la santien'a clericale, numai si d'in conceptu civile verbum nobile debet esse stabile.

Spiritulu glorificatu alu marelui Vulcanu reclama d'in ceriu adi prin vocea natiunei scapatate — d'in Ungaria, — „patrone a gimnasiului de Beusiu! Orotesece in adinsu foculariulu meu, depositulu sacru alu natiunei, nululasă, sē se intunece, nululasă in deretrulu altoru gimnasie d'in tieral!“

Gimnastica.

Scăderile credite de la natura, periclele de vietă cē pote se le intimpine omulu, civilizatiunea moderna, pretindu imperiosu in tote institutele studiulu gimnastice; guvernulu actuale — fie-i d'isu spre lauda — au recercatu directiunea locale in acesta privintia inca in tom'a trecuta; in d'ilele de curendu a solicitatu de nou cum stă lucrulu? cu indrumare apriată: sē se recerece si roge „patronulu“ prin directiune, ca studiulu gimnastice sē se infintieze pre spesele lui; că-ci statulu nu are bani pentru asiē ce-va; va sē dica a batutu or'a a unspectieca a gimnasiului de Beusiu; Blasiulu si Brasiovulu trecu frumosu inaintea nostra, candu chiaru guvernulu trebuie sē ne inpulpe la datoriinta. Ore fi va ce-va d'in gimnastica in gimnasiulu de Beusiu, chiaru si la solicitarea guvernulu? nu se scie; pentru asiē ce-va se recere energia concernitiloru; atata ins; se scie, că cele trei gradine gimnasiale, unde ar fi sē se aplice acaramintele gimnastice au inceputu a se cultivă pentru legumi.

Desemnu.

In lumea moderna mecanica, a d'ideriloru cladiriloru, mesuratureloru, si canalisariloru, junele romanu, nasentu miseru materialmente, si cotitu d'in tote dirigatorielle mai unse a le tierci, are lipsa ne aparata de a se iniță acum d'in pulverele scolastice cu deliniamentulu, si desemnulu, ca sē-si deschid ochii mintii de cu bunu tempu pentru a cuprind genulu planuriloru arctectonice; că ved bine in Ungaria pentru asiē ce-va ducemu mare lipsa; cupolele basiliceloru cutriate, regularea, sē mai bine neregularea unoror ape, ne scusa de comentariu; acum vremu sē canalisāmu Dunarea, si trebe se alergāmu cu bani scumpi prin Angli'a dupa barbati competinti; guvernulu modernu vedindu scaderile institutiunii teoretice de mai nainte, si in acesta privintia a facutu reforme, deliniamentulu si desemnulu ca inceputulu anului curg. scolastecur preserisu „ex asse“, inse in gimnasiulu de Beusiu lipsesce omulu de specialitate; (unu profesore normale, care de presentu propun: desemnulu, in cl. gimn. ar' avē destulu lucru cu norm'a sa, si se mai astupe doue urme).

Pictur'a.

De e lucru divinu a creă ce-va d'in nimie asiē; a incarnă cu penelulu o ilea sublima; sēu a j facisiā unu tipu, unu memoria lu facticu, fia d' campulu gloriosu belicu, literariu, ori politieu insema se apropiā de divinitate: e unu tipu maretiu, e fia mecu sufficientu, a insufflă virtute in pepturile nost sentitorie; virtutea religioasa ori nationale, precum tabloulu; si chiaru poporul nostru duce mare lip de gustulu nobilu in asta privintia; bisericele sar nesci, cu draconii si balaurii infernali; — in biserica satenesca, zugravita pre tempulu furiei v minteloru unguresci 1861 insu-si Cristu cu apos lli sēi s'a plecatu modei, primindu calpacuri s. d'ise ungare. — Si paratii casnici cu Santii inholb „a la Nicul'a“ pretindu imperiosu pictori romani, e sē latiesca moralulu divinu si gustulu modernu; atātu mai virtosu, că romanulu nascutu poetu, e d' data si nascutu artistu, că-ci in arte predom sce sublimitatea ideala; gra apoi de acesta arte gimnasiulu de Beusiu nici că e amintire.

Coru vocalu si instrumentalu.

Poporele civilizate moderne conversezā cu fti'a cea mai perfecta, cu Ddieu, in modulatiuni e miu armonios; era noi romanii mai multu b nāmu; fia d'isu cu respectulu cuventiiei: nu e d' mirare, că Ddieu nu ne mai asculta rugatiunile. Ce ce au auditu la sate vre o „ctenia de la Pavelu Ap tolulu“ sēu unu: „domne miluesce-ne“ dupa tina inceputu prin cantorulu, si apoi silab'a din ma — in contr'a naturei limbei — intinsa „ad vit atātu prin baieti „ciaslovului si a psaltirei „de avemu câte unulu, doi, mai in tote comunele; acă cu adeveratu pricepe, ce am voitu a d'ice.

Cum că se intimpla asiē ce-va la sate, n'ă face; inse candu se intimpla chiaru in biserice cat. rom. de Beusiu, ti vine o mirare, pana ca Domne! . . . unie'a biserica in diecesa cu patronu manu; visitata la d'ile mari de inteliginti'a de amă securi, ca si nici un'a in tota dieces'a; si apoi a velli 300—400 studiosi gimnasiali si normali tie tă dupa „glasulu gurei“ pe bulharia, cum n'ă pomenitu d'in betrani; e, pentru că profesorele cantu la gimnasiu e unu cantoru simplu, care f

progresu după plat'a de 21 fl. v. a. la anu! deci cei ce au urechi de auditu, s'au audia! atât cultur'a junimei studioase în music'a vocale, și instrumentale, cât și marirea lui Ddieu în faci'a unui publicu cultivatu p'ofundu fără amenare unu profesore ordinariu de cantu. (Choru din note.)

Tipografia.

Neci o calamitate nu este singura; asié cu seraci'a romanului tote nevoile sunt inbinate; chiaru asié suntemu și cu manualele scolastece; n'avemu fizica, n'avemu matematica, n'avemu istori'a, nici a patriei nici universale, n'avemu istori'a literaturii, n'avemu manualu de filosofia s. c. l. deci dacă n'avemu: profesorii traduceu; discipulii scriu, adăca batai'a lui Ddieu; pre candu de am av' o tipografia în locu, cu vre un'a miia florni, peste doi trei ani tote manualele moderne de invetiamentu ar' fi traduse și ajustate pe romania. (Va urmă.)

ROMANIA.

Siedinti'a adunării deputatiloru de la 4. martiu.

Presiedinti'a d-lui Fetu.

D'in cestiunile la ordinea d'ilei, se pune în debatare interpelarea d-lui Hajdeu în privinti'a teatrului nationalu.

D. Hajdeu dezvoltandu interpelatiunea d'ice, că de la anuntierea interpelării sale a trecut mai multu de câtu 3 d'ile și d. ministru a avutu timpu a se prepara.

În anuariulu generalu alu instructiunii publice se d'ice că d. directoru s'a numitu prin buna vointi'a și increderea domnitorului, candu e știutu că directorii se bucura de increderea ministrului, prin urmare sunt lucruri care unu ministru nu pote a le cunoșce, cum e și acea publicare d'in anuariulu.

Apoi viindu la interpelatiunea sa în privinti'a teatrului, d'ice că d. Ministru alu Cultelor a luat de la celu de la interne fără nici o lege teatralu, care prin budgetu se recunoșce la interne, ci numai prin unu jurnal incheiatu de consiliulu de ministrii. Motivulu celu atâtu invocatu la luarea teatrului, e că teatralu e o scola, d-lui înselu crede unu spectacolu, care nicăiri n'a fostu și nu este supt ministeriulu de interne, eră o scola de dantiu și declamatiune care acum supt ministeriulu cultelor s'a stricatu.

Alu doilea motivu ce se vede în acelu jurnal e că supt ministeriulu cultelor se va dezvoltă literatur'a dramatica; înainte d'ice d-lui a mai veditu piese originale, acum au lipsitu.

Alu 3-le motivu e că teatralu se află supt ministeriulu de interne în decadinti'a, dar decadinti'a e acum mai mare. Stramutarea dar a teatrului e calcarea legii bugetare.

Alu doilea punctu alu interpelatiunii o crearea unui nouu serviciu, cabinetulu directorului, care a luat atributiunile diviziunii scoliloru.

A trei'a calcare a legii, e subventiunea de 100,000 ce se dă teatrului, și care trebuia să se dea cu concursu și cu condițiuni, dar care s'a datu astă-dî fără nici o condițiune.

O consecința a celor trei calcări de legi, este că peste cele 3000 galbeni se amenința statulu cu alte trei mii galbeni, prin stricarea contractului d-lui Dimitriadu fără nici unu motivu legalu, care întentandu procesu Statului de sicuru va cașciga.

Conchide că teatralu nationalu trebuie să intereseze pe toti.

D. Ministru de Culte, respondiendu la interpelatiunea d-lui Hajdeu, începe a face istoriculu teatrului și areta fazele prin care a trecut teatralu de la fundarea lui până acum, candu s'a trecut la ministeriulu Cultelor.

Să nu creda d. Hajdeu, d'ice d. Ministru, că va peri teatralu fara scola de dantiu. Barbatu emininti ca dd. I. Eliadu Radulescu, Cogalnicianu, Bengescu, Bolintianu, Stancescu, chemati în comisiunea teatrala nu va pot' să lase a cad' teatralu nationalu.

Ide'a ce a dominatu pe ministeriu n'a fostu a da cu licitatiune art'a, celui ce ar lasă mai eftinu, ci a alege omeni ca d. Millo, Pascaly, etc. care se înfloreșca teatralu. Contractulu d-lui Dimitriadu nu s'a resiliatu de ministeriulu cultelor și de celu de interne, pentru că n'a datu o reprezentatiune ce trebuia să dec în beneficiulu artistiloru în necesitate, și a încetatu înainte de sfirsitul sezonului. Afara de ac'asta d. Dimitriadu adera prin actu autenticu la resilierea contractului său, cu condițiune a i se dă 50 galbeni pe luna. D. Hajdeu ar face mai bine să ajute teatralu cu pen'a sa abundanta lucrându vr'o piesa cum d-lui numai scie a face.

Se face o propunere de a trece la ordinea d'ilei, fiindu camer'a satisfacuta de raspunsulu datu de d. ministru și se primesce.

D. Eraclidu d'ice că în urm'a promisiunii d-lui ministru de Culte, declara că-si retrage interpelarea.

D. Ministru de culte multiamescu d-lui Eraclidu și d'ice că si guvernulu e totu asié de gelosu de cele ce atingu religiunea dominantă. Mai multi protesta contra retragerii amendamentului. D. Presiedinte d'ice că de ore ce ore subiectulu s'a retrasu, n'are asupra ce lucru să se discute.

D. Cogalnicianu, luandu cuvintulu, anuncia că va interpela atunci d-sa pe guvernulu totu în cestiunea scoliloru catolice.

Interpelarea anuntiată de d. C. Niculescu Catia s'a facutu adi după dechiararea ministrului că va raspunde. D. C.

Niculescu în discursulu său a fostu intreruptu de d. Presiedinte alu camerei și chematu la ordine. Adunarea în unanimitate a cerutu a trece la ordinea d'ilei și a nu se trece cele d'ise în procesele verbale. Ministrulu ne mai avendu la ce raspunde, Camer'a a luat în debateri pensiunile mai multoru persoane, și cererea de naturalizarea d-lor I. Fauru, Const. Olténu, și Sebastianu Herna care s'au acordatu.

Adunarea a acordatu ca recompensa nationala pensiune de 2000 lei pe luna d-lui Gi. Arsachi.

Senatulu.

Siedinti'a de la 19 fauru, 2 martiu 1868.

Presiedinti'a P. S. Sale Mitropolitulu primatu.

În urm'a unoru mici comunicări, d. ministru alu lucrărilor publice raspunde la interpelarea facuta acum câte-va d'ile în privinti'a obiectelor tramise la expositiunea d'in Paris. D. ministru d'ice că, Cloșca și alte obiecte despre cari s'a facutu vorba, suntu imprumutate guvernului englesu după cererea și dorinti'a sa de a fi espuse până la Apriliu la vederea publicului englesu, asié de amatoru de antichități; că aceste obiecte sunt predate, prin luare de chitantiu; obiectele înse particulare, tramise la expositiune, sunt deja espedute de acolo, și voru sosi în curendu; că nici unulu d'in obiectele particulariloru nu s'au vendutu, ci numai unele d'in obiectele Statului s'au vendutu după autorizarea și incuviintirea guvernului.

Senatulu se declara multiamitu de acestu raspunsu; d. Munteanu înse cere ca să i se arete în sectiuni dosarele care contieniu acele chitante.

Dupa ac'asta se procede la discutiunea asup'a proiectulu de lege urmatoru:

Proiectu de lege.

Art. 1. La finele art. 144 d'in Codulu Civilu se va adăoge urmatoriulu aliniatu:

„Casatori'a între veri și vere, cumnati și cumnate este și romane cu deseversire poprita după vechiulu obicei.“

Art. 2. Este și romane abrogatu art. 150 d'in Codulu Civilu.

Ministru de justitie, Antonu I. Arionu.

Unu d'in dd. Senatori au cerutu ca d. N. Ionescu să bine voiesca a dă deslusiri asup'a monedei nationali, ca unulu ce a fostu delegatu d'in partea Senatului intru ac'asta.

D. Ionescu areta că, d'in caus'a unoru impregiurari n'a potutu a-si implini misiunea, cu care l'a onoratu Senatulu; d'in informări înse scie că cei-l-alti membri ai comisiunii au incheiatu unu procesu-verbale în ac'asta privinti'a, și apoi adăoge că d-lui nu posede cunoșcintele de chimistu spre a pot' constată calitatea și cantitatea monedei, și că d'in caus'a ac'asta nu a potutu corespunde invitatiunii ministeriale și mandatului ce i s'a datu de Senatu, dar pentru a satisfice curiositatea colegiloru sei, d. Ionescu a fostu adusu la Senatu câteva asemenea monede cumperate cu de la sine.

Mai multi oratori, luandu cuvintulu pentru și contra, d. Ionu Manu, se mira că d. Ionescu si-a implinitu misiunea în acestu modu, marginindu-se numai în a aduce la Senatu câte-va monede, spre satisficerea curiosității colegiloru sei Senatori, și că cu ac'asta a facutu ca Senatulu să nu fie reprezentatu la ac'asta operatiune, la care fusese chematu de ministeriu.

D. ministru de interne areta că moned'a a fostu supusa analizei chimice în Londr'a, și că ministeriulu posede tote acetele comisiuni esaminatorie prin care se constata că moned'a este buna: că a luat mesuri de a se analiza și în tiera, spre a se face o noua proba. Areta apoi că este decisu a o tramite spre analizare și chiaru la palatulu monedelor d'in Paris.

D. Ionescu crede că ar fi mai nemeritu a se trimite în analizarea unei comisiuni de chimici d'in Iasi, de care nu ne lipsescu, și cu ac'astu modu lucrarea s'ar termină mai curendu.

Siedinti'a se redica la 3 ore.

Siedinti'a de la 21 fauru 4 martiu.

Presiedinti'a domnului C. Crețulescu.

Dupa ce se dă citire unoru mici comunicări, d. Presiedinte invita pe d. raportoru alu comitetului delegatiloru a da citire raportulu său în privinti'a propunerii facuta de d. Balsiu relativa la instituirea unei comisiuni care să cerceteze abuzurile, ce se d'ice, că s'ar fi comis de către unu d'in primari, în timpul electiuniloru trecute.

Ac'asta cestiune, provocandu discutiuni forte lungi și infructuose d'in partea unoru-a și altoru-a, rezultatulu a fostu inchiderea incidintului prin trecerea la ordinea d'ilei și amânarea ședinței publice pentru Vineri 23 februaru.

(„Rom.“)

Noutăți Straine.

ANGLIA. Ministrulu presiedinte Disraeli a venit în parlamentu cu unu reform bill referitoriu la Scotia, carei-ai s'ar mai da șapte deputati pentru parlamentu. Scotianii nu sunt îndestuliti cu ac'asta concessiune; ei au speratu celu puțin înca 12—14 deputati. Ne avendu înse prospectu că voru reeș în contr'a lui Disraeli, se sileșcu a aduce în altu modu proportiune justa în privinti'a reprezentatiunii Angliei și Scotiei; deci fatia cu „reform bill“-ulu lui Disraeli scotianii au facutu unu amendamentu nou, în care potescu, ca să nu se sporescă membrii parlamentului, ci să se lipsesca de dreptulu de reprezentatiune, — cele mai mize șapte cercuri de alegere

d'in Angli'a. Pentru demonstrarea, că în Angli'a unele cercuri sunt prea mize, pentru ca să aiba reprezentante deosebitu, se provoca la cerculu Arundel, unde nu sunt decâtu 185 de alegatori, în Ashburton 279, în Honiton 280.

Comisiunea esmisa în caus'a reformelor, ce se voru face în instructiunea publica, si-a finitu lucrările după restempu de trei ani. Materialulu culesu l'a edatu în 20 de tomuri. Comisiunea a lucratu în trei sectiuni. Sectiunea prima sub conducerea principelui Newcastle, s'a ocupatu de scolele poporali; a dou'a sectiune, sub cond. lordului Clarendon, de scolele superiori; a treia, sub cond. lordului Tauton, s'a ocupatu de scolele secundarie. Comisiunea a strinsu în giurulu său pre mai multi omeni de specialitate, a întrebatu pre locuitorii d'in orasie și sate despre doririle lor; a caletoritu în Germani'a, Belgiu, Elveti'a, Francia, și în Staturile Unite. Estu modu se facu legile în Angli'a.

FRANCA. Pre langa tote demintările, se pare, că caletori'a principelui Napoleone are unu caracteru politicu. Ar fi a se decide singuru întrebarea, că capetatu a elu misiunea de la imperatulu Napoleone, sau că elu procede, numai d'in îndemnulu său? Diurnalulu d'in Parisu „Correspondance du Nord-Est“ scrie, că principele este convinsu, că ar fi cu potintia a se isolă Russi'a și a se rumpe cabinetulu prusescu de către Russi'a. Principele si-a desfășurat parerile sale cu privire la lucrurile aceste înainte-a imperatului, care fără de a-lu fi împoternicitu a se pune în atingere oficioasă cu regele prusescu său cu ministrii acelu-a, i-a datu libertate deplina a cercetă curtea prusescă și cele-l-alte curți nemțiesci.

Corpulu legelativu a votatu în ședința sa de mercuri contingintulu armat'i de 100,000 barbati, asié, precum a doritu guvernulu. Ministrulu de statu, Rouher, a vorbitu cu ac'asta ocaziune în modu forte pacificu, era discursulu ministrului de resbelu, Niel, a fostu de unu caracteru belicosu. Francia — d'ice Niel — nu mai are voia de a fi suprinsa ca-si în an. 1866, și ast'a o dovedesce prin poterea, ce o dezvoltă, și ca care, celu puțin de presinte, neci unu statu nu pote produce. Diurn. „France“ face urmatoriile observatiuni la dechiaratiunile lui Rouher: „Franci'a ar fi potutu să dea cursu liberu patimelor, înse a vedutu de mai bine a le înfrenă. Guvernulu imperatescu nu s'a lasatu a fi rapitu de jalus'i'a sentiului nationalu, ci a molcomitu atârzierea neodihnită a patriotismului, și a conservatu fatia cu Europ'a unu tonu conciliatoriu și ecuitabile; înse a priveghiatu cu totu adinsulu ca să nu-si pierda influința și avantajulu, ce l'a avutu a supr'a lumci. Europ'a sentiesce și scie, că neci candu n'am fostu mai bine pregatiti pentru a începe resbelu ca-si acum: dar ea scie și ac'ea, că ac'asta potere nu cuprinde în sine amenințare, și că moderatiunea noastră e de unu gradu chiaru asié de înaltu, precum ne este poterea.“

ISPANIA. În provinci'a Granada acum de doué lune în coce totu creșce pretiulu paniei, era lucratori sunt forte reu platiti, ba în unele locuri nici nu se mai capeta lucru. S'a potutu preved' acum de multu, că poporul lipsitu și necagitu se va rescolă, și guvernulu totu-si n'a facutu nici o despusetiune. În 25 a l. tr. s'au adunatu mai multe sute de omeni flămendi înainte-a curții prefectului, și au pretinsu panie și lucru. Prefectulu a cerutu îndrumări d'in Madridu, de unde a sositu porunca la comandantele militariu, ca să pasiesca cu tota rigorea legii, să atace și imprascie poporul revoltante. Comandantele d'in Granada a atacatu pre bietii omeni, d'între cari 30 au caditu morti, preste 90 fura raniti și mai multi prinsu. După ac'astu incidentu tristu s'a datu ocupatiune la 400 sute de lucratori și s'au facutu despusetiuni pentru înlesnirea paniei. Precum se afirma ac'asta rescola n'a fostu împreunata cu demonstratiuni politice.

Scirile mai noue nu sunt prea favoritorie pentru guvernulu de Madridu. Se d'ice, că poporul face turburări nu numai în Granada, ci în tote părțile țierei d'in lips'a cea mare, ce domnesce mai pretotindeni. Mai de curendu în Zamorr'a înca s'a întemplatu conflictu între poporu și militia.

Asemene miscare amenințatoriă se areta și în Portugali'a; în Lissabon a fostu în d'ilele trecute o demonstratiune în contra guvernului, cu care ocaziune poporul a arsu portretulu reginei.

PRUSSIA. Principele Napoleonu a primitu pre Bismarcu la 5 l. c., și au petrecutu la oalta tempu de mai multe ore.

Diurnalulu „Kreuztg“ comunica cu oresi-care ostentatiune estrasulu unui articlu d'in foi'a de bursa de la Petruburg, cu referința la alianța între Prus-si'a și Russi'a. Diurnalulu semioficialu „Weser Zgt“ observa la numitul articlu: „E lucr'u constatatu, că Russiei i stă în interesu o asemenea alianță, Prus-si'a înse a buna s'ema n'are lipsă de diuș'a, mai virtosu în d'ilele de acum, candu n'are ce se teme, că va

crumpe vr'unu rebelu între Franci'a si Germani'a.

Se vorbesce, că b. Werther, ambasadorulu Prussiei la curtea d'in Vien'a aru fi primitu indrumări de a pretinde de la b. Beust stradarea etelui Platen, fostulu ministru de Anover'a, fiindcă e acusat cu crima de lesa-majestate inaintea tribunalului de statu d'in Berolinu.

GRECIA. „Elpis“ (speranti'a), unulu d'între diuariile grecesci, cari posedu cea mai mare influența, combate iluziunile aceluor politici elini, cari credu in renascerea imperiului bizantin anticu. „Elpis“ dechiara, că aru fi o nebunia a crede, că Slavii de sudu si Romanii aru impune Greciloru limb'a lor, seu d'incontra că acesti-a aru suferi limb'a si nationalitatea Greciloru. Grecii sê se restringa la provinciile curatu grecesci, si sê incheie cu Romanii si cu Slavii sêu o confederatiune sêu o aliantia ofensiva-defensiva.

Scirile de la Dünarea inferioara ne spunu, că nendestulirea între Bulgari e generala, poporul in se in urmarea noueloru schimbări e forte infricatu. Mai virtosu se observedia acêsta, decandu au inceputu agintii rusesci a procede cu o precautiune, care nu se unesce de locu cu promisiunile lor despre derimarea Turciei prin Rusi'a. Comitulu secretu de insurrectiune a imprastiatu prin tiera urmatori'a procliamatiune in mii si mii de exemplare: Sculati-ve, voi eroiloru bulgari! Nu ve incredeti gratiei Sultanului, nici politiceii apusului. Europ'a nu se indura spre voi; numai voi senguri ve puteti ajuta. Seu ve temeti voi de maliti'a Turciloru? Vedeti, cum le merge in Candia. La arme! — Nendestulirea, ce domnesce între Bulgari, o intrebuintiedia misiunarii catolici pentru de a face proseliti. Misiunarii facu a suscrie o dechiaratiune, in care noulu catolicu marturisesce, că se va lapeda de schisma si va recunoscce supremati'a papei ca capulu tuturoru crestiniloru. In Widdin s'a suscriu atare dechiaratiune de 2000 persone. Misiunariiloru catolici le usiuredia cariera chiaru preotimea schismatica, care constă mai numai d'in Greci, si apesa poporul mai multu decâtu oficiantii turcesci.

ITALIA. In Florinti'a era s'a latitu de unu tempu in coce faim'a, că Garibaldi va veni acolo Poporul crede, că Garibaldi si-va incepe de nou operatiunile d'in vr'a trecuta. Cei mai moderati inse sunt convinsi, că o incercare noua d'a atacu teritoriulu papalu, ar fi periculosa si fâra de succesu.

Diurnalulu „Corr. Ital.“ afirma, că in 6 l. e. s'au finitu pertractările între comisiunile papali si italiene esmise a stipulă asupr'a conventiunei referitorie la persecuarea brigantiloru preste fruntariile respective.

Se dîce, că curtea imperatesca de la Vien'a a felicitatu pre regele Em. Victoru pentru casatori'a principelui Umbertou.

Diurnalulu „Opiniunea“ anuncia, că marquisulu Pepoli va fi tramisu ambasadoru la Vien'a.

SERBIA. Cestiunea persica-turcesca incepe a deveni amenintatoria, vin'a o porta regimulu celu reu alu Turciei. Dupa cum ne spunu scirile autentice, trebele stau astfelu: Namik Pasi'a, mai nainte guvernatoriu generalu in Bagdad, acum ministru de resboiu, e unu Sunitu fanaticu, si uresce pre Schiiti d'in tota inim'a. Pentru acea a despoporatu câteva colonie de Persi (Schiiti) d'in cerculu Basorei, si li-a confiscatu bunurile; afara de acêsta a mai nimicitu câte-va cetăti pre teritoriulu Persiloru prin Baschi-Bozuchii sei. Unu oficeriu mai inaltu turcescu a trecut prin teritoriulu Persiloru cu o colona de infanteria si cu unu escadronu de cavaleria, fâra de a fi cerutu concessiune dela regimulu Teheranului. Vatemările acestea ale dreptului intrenatiunale au facutu pre ministrulu de esterne alu Siabului, ca sê remonstredie in Constantinopole si sê cera desdaunare seu satisfacere. Port'a n'a luat in consideratiune acestu pasiu alu Persiei, pentru că Namik e favoritul Sultanului, si prin daruri scumpe si-castigase amici puternici in haremu. Chiaru si Sultanulu a tramesu unu daru de 200,000 galbeni, pentru care a capetat o tabachiera invescuta in briliante; si in fine fu denumitu de ministru de resboiu; de aci se vede, că complanarea pacifica a acestei cestiuni nu e cu potentialia.

Persi'a face dispusetiuni de resboiu, ca sê demonstredie Turciei dreptulu sêu ad oculos. A eruptu odata resboiulu, apoi partidele Musulmaniloru potu aduce in periculu pacea universala.

Varietati.

*(La procesulu lui Bözörményi.) Foi'a ung. „Fővárosi Lapok“ vestesce, că la pertractarea noua a procesulu de presa contr'a deputatulu si redactorulu foi „Magyar Ujság“ Bözörményi, pentru publicarea epistolei lui Kossuth,

lu va aperi Eduardu Kállay, care in dilele d'in urma a si sositu la Pest'a.

*(Consiiliu ministeriale) s'a tînutu la 6 l. e. in Bud'a sub presiedinti'a Maj. Sale. Obieptulu consultărei a fostu budgetulu ungurescu pro anulu curinte.

*(De la Universitatea sasescă) cetimu in „Gaz. Tr.“: In 28. faur. se tîni sedinti'a universității, care avu de obiectu la ordinea dilei reportulu Dr. Eugeniu de Trauschensfels, care ca referinte alu comisiunei de 3 reporteza in form'a dupa cum -si motiva propunerea in sied. d'in 22. in obiectulu pensiunării comitelui sasescu si a substiturii noului comite provisoriu, mai intregindu propunerea de atunci, că pe langa reprezentatiunea cătra majestate sê se predê si dietei d'in Pest'a nu numai o copia a reprezentatiunei aceli'a, ci si o petitiune, mutandu cele de mutatu, intocma consunatori'a si inea prin deputatii d'in Sibiu. Alatura totuodata testulu reprezentatiunei la Maiest. dimpreuna cu schimbările pentru petitiunea la dieta, care se primira de cătra cei fosti de facia cu unanimitate. In urm'a acestei manifestatiuni sasiu unionisti circulēja pe totu loculu adrese de incedere noului comite Mauritiu Conrad, ér' d'in ceealalta parte se face asemenea pentru celalaltu.

*(Emigratiune) D'in Boemi'a se intempla emigratiuni considerabile. Dupa cum scrie diurnalulu „Nar. Listy“, Rusi'a folosesce tote mediulocele ca emigrantii sê se colonizeze in partea de a media-di a Caucasului si nu in Americ'a, vrendu asiê a mantui slavismului mule de emigranti.

*(Afaceri militare.) In cercurile militare d'in Vien'a se vorbesce, că Maiestatea sa aru fi concesu oficielorn, ca in locurile principale de garnisona: Vien'a, Prag'a Pest'a sê pota portă haine civile afara de sierbitiu.

*(Una ordinatiune ministeriale in privinti'a epistoleloru recumendate.) Ministeriulu de agricultura, industria si de comerciulu prin una ordinatiune d'in 29. fauru despune, că tramitietorii epistoleloru recumendate in tiera, nu sunt obligati a-si scrie numele pre dosulu epistolei, daca aceste nu sunt epistole tramise sêu prin espresu sêu in cauza de protestări cambiali. Asemenea estu d'in valoare despusitiunile anterioare, cari se referesce la sigilarea epistoleloru recumendate, lasandu in voia libera a tramitietoriloru cum si cu ce sê le sigileze. Post'a inse nu va respunde despre cuprinsulu epistoleloru, deci interesulu respectiviloru aduce cu sine, ca se-si sigileze epistolele asiê ca sê fie cu nepotintia a petrunde la cuprinsulu lor, fâra vatemarea cuvertei.

*(D. Cantacuzinu si parentele Melchisedecu) tramisii guvernului romanu la Petersburg, precum scrie „Monitorulu“, au fostu primiti in audintia de Majestatea sa imperatulu Rusiei. La retragerea tramisiloru, Maj. Sa a binevoitu a-i asecura despre sentimentele sale de amicia pentru Domnitoriulu Romaniei si cu despusitiunile Sale binevoitoare pentru Statulu romanu.

*(Inscarinati cu afaceri in Romani'a si boiarii.) Publicămu dupa „Rom.“ d'in diurnalulu francesu „L'internationale“ — scirea interesante, că pre langa tote contradicciunile anterioare se afirma, cumcă Franci'a si Austri'a staruiescu in cugetarea d'a acredită unu insarcinatu cu afaceri pre langa principele Carolu de Romani'a. — Se dîce, că boiarii nu paru prea partisani ai Principelui Carolu: li se imputa nisce sgomote de intrigi rusesci, cari au fostu puse in circulatiune. Rusi'a se aperi d'a fi avutu vr'odata intentiunea d'a provocă miscare in Principate.

*(Mirele Romaniei.) A esitu de sub tipariu hor'a noua, intitulata „mirele Romaniei“ cuvintele de G. Sionu music'ă de A. Flechtenmacher. Se afla de vendiare la librariile si conservatoriulu musicale d'in Bucuresci.

*(Date statistice.) Trioster Zeitung' contine urmatoriile date statistice despre clerulu d'in Austri'a: Clerulu constă d'in 55370 persone; între acestea: 1 patriarcu, 4 primati, 11 arhiepiscopi, 58 episcopi, 24 episcopi sufragani, 12863 parochi, 539 profesori clericali. Manastiri de barbati esistu 720 cu 59 abati, 45 provinciali, 6754 preoti, 645 clerici, 240 noviti, si 1917 frati laici. Cele mai multe manastiri le posedu: Piaristii 60, Franciscanii reformati 165, Franciscanii observanti 72, Franciscanii coventuali 45, Dominicani 41, Cisterciensii 48, Benedictinii 37, fratii misericordiani 31, Jesuitii 17, Premonstratensii 15, Basiliani (ritulu grecescu) 26. Numerulu manastiriloru de femei se urca la 298 cu 5198 calugariie; între acestea maicele misericordiane ale santului Vicentiu cu 58 manastiri, Ursulanele cu 25 manastiri. Intreg'a avere besericesca face 185,672,967 fl. cu venitu anualu de 19,639,713. fl. Mai bine sunt dotate arhiepiscopatele: Olmütz cu 300,800 fl., Prag'a cu 71580 fl., episcopatul Sintiului cu 51250 fl. capitulu d'in Prag'a cu 80000 fl. canonicii regulati in Klosterneuburg cu 158000 fl., in Herzogenburg cu 41000 fl., St. Florianu cu 95000 fl., Cruciatii d'in Prag'a cu 54000 fl., Premonstratensii d'in Schlögl cu 52150 fl., in Tögl cu 223000 fl., Barnabitii d'in Vien'a cu 54,450 fl., Benedictinii d'in Molk cu 190000 fl., la Scoti in Vien'a cu 197,000 fl., in Seitenstätten cu 92,600 fl., in Göttweih cu 71,600 fl., la St. Petru in Salzburgu cu 87,500 fl., in Kremsmünster cu 191,700 fl., in Admont cu 52,760 fl., in St. Lambrecht cu 50,200 fl., Cisterciensii in Heiligen-Kreutz cu 93,900 fl., in Zwettl cu 50,000 fl., in Hohenfurt cu 51,100 fl., in Ossek cu 87,900 fl.

*(M. S. imperatulu) au plecatu in 8. l. e. la Vien'a, imperates'a romane pana in Iuliu in Ungari'a, de unde apoi pre timpu de doue l. ne va merge la scaldatorile de la Ischl, era tomn'a o va petrece la Gödöllö langa Pest'a.

*(Imperatulu) luase Arciducelui Enricu — carele e casatoru cu o actrice — dreptulu de arciduce austriacu, dar mai tardiu i-s'ar fi mediocitu la Bud'a concessiunea pentru casatoria, si totu odata iertatiune.

*(Viceadmiralulu Tegetthof,) nou denumitul sief alu sectiunii de marina si comandante supremu alu marinei de resboiu remane stabilu in Vien'a si nu va resiedê in Trieste. In 6 a l. e. a emisu urmatori'a ordinatiune cătra marin'a austriaca: „Cu preinalt'a resolutiune d'in 25. fauru 1868. Maiestatea sa imperatulu a binevoitu a me denumi de sief alu sectiunii de marina in ministeriulu imperialu de resboiu, si de comandante alu marinei e. r. Responsabilitatea pusetium mele mi-e cunoscuta si cu incedere deplina contodiu la sferitulu eminente alu marinei, ce s'a probatu între cercustările cele mai grele si in momente seriose; conducerea marinei primescu cu acea firma sperantia, că aderinti'a si sacrificiile te-tutor'a, aduse preinaltului sierbitiu, se voru probă si de acum inainte, si voru asigură succesu favoritoriu staruintieloru mele de a promovă dupa potintia desvoltarea marinei intr'unu modu corespunditoriu cerintieloru tempului mai nou!

*(Protestu in contra dării de cupone,) Frankfurter Zeitung' e incunoscintia, că membrii camereii comerciale aru avê intentiunea a propune in gremiulu societății, ca sê fac ore cari pasi in contra dării austriace de cupone.

*(Demonstratiune in contra unui pasageriu pe drumulu de feru.) Foi'a d'in Segedinu vorbesce de unu atentatu, ce s'a comisu dominica ser'a in contra trasurei drumulu de feru, care comunica între Pest'a si Timisior'a. Parasindu adeca trasura Kecskeketulu la a dou'o casutia a veghiatoriului de drumu se descarcă o ploia de petre in forestrele vagoneloru. S'a observatu că panditorii au tientiut numai la vagonete de antai'a clasa, in urmarea rapeditiunii trasurei inse s'au spartu mai numai forestrele d'in si'a dou'asi a trei-a clasa. Se afirma, că atentatulu aru fi fostu indreptatu in contra lui Klapka pentru politic'a lui guverniale.

*(Proiepte.) Reuniunea democrata d'in Pest'a tienti dilele astea siedintia, in care se facu propunerea, sê se adrese o petitiune cătra dieta pentru serbarea dilei de 15 martiu; Ludovicu Kossuth sê se rechiame in patria; legile d'in 1848 sê se restituie nescirbate cătu decurendu, capital'a sê se iluminedie, etc. Dlu Szini propune, ca acêsta petitiune sê se presentedie dietei in corpore de intreg'a reuniune democrata, ba sê se provoce toti aceia, cari sunt de asemenea parere, a se alatură pre langa membrii reuniunii pentru de a presentă acea petitiune.

*(Inchisore pentru detorie in Transilvani'a.) Ministeriulu ung. de justitia publica una ordinatiune prin care se reguledia inchisoreca pentru detorie in Transilvani'a; ordinatiunea acêsta se estinde atātu asupr'a arestului pentru detorie cambiale, cătu si pentru detorie comune; dispusetiunile ei sunt urmatoriile:

Esecutiunea personale in contra detorasiului cambiale pentru asigurarea sêu solvirea sumei respective, precum si esecutiunea personale in contra detorasiului comunu numai atunci se pote ordină, deca s'a incorecatu esecutiunea reala, si deca d'in referatulu judelui emisu pentru esecutare se vede, că nu s'a aflatu substratul necesariu pentru indestulirea creditorului.

Detorasiulu, in contra carui-a s'a ordinatu esecutiunea personale, trebeu tînutu in inchisore onesta. Deca detorasiulu arestatu nu se impaca cu creditorulu sêu in decursu de 15. dile, incependu dela diu'a arestarii, va fi provocatu prin judele, sê jure, că n'a ascunsu nimicu d'in averca sa si nici va ascunde ceva pana la indestulirea creditorului, si că d'in castigulu personalu a trei'a parte o va intrebuintă spre indestulirea aceluia. Judele va improtecolă juramentulu depusu d'in cuvent in cuventu si detorasiulu va suscrie acestu protocolu. Dupa depunerea juramentulu detorasiulu se va elibera. Deca detorasiulu nu voiesce sê dopuna juramentulu, la cerinti'a creditorului va fi retienutu apoi si mai departe in inchisore, dara nici intr'unu casu mai multu, decâtu unu anu.

Deca detorasiulu si-ar frango juramentulu in oricare punctu; sêu deca s'aru afă, că a juratu falsu: atātu elu cătu si acei'a carii au conlucratu cu sciintia si intentiune la ascunderea averii sêu la alta fapta, care causedia dauna creditorului, se voru pedepsi cu pedeps'a, prescria prin legile penale pentru insielatiune.

Sciri electrice.

Vien'a 11. martiu. In siedinti'a de asta-di a Delegatiunei au fostu de fatia: Andrassy, Lónyay, Festetics, Kuhn si Grivicic. Cte Antoniu Majláth si bar. Sennyey anuciara că fiindu bolnavi nu potu luă parte la siedintia. La ordinea dilei este desbaterea asupr'a bugetulu militare. Cte Lupu Bethlen vorbesce pre langa raportulu comisiunei, Col. Ghyeczy in contr'a lui.

Zagrabia 10 martiu. Asta-di salută comisiariulu reg. Zlatarovic consiliulu comunalu nou alesu, felicitandu capitala pentru acesta alagere si incheiandu-si cuventarea cu „Zivio“ pentru Maiestatea Sa, locutienintele reg. si consiliulu comunalu.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.